

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دانشکده پرستاری و مامایی

نام درس: مراقبت های ویژه اختلالات چند ارگانی و بیماران با نیازهای خاص

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

پیشنیاز: مبانی مراقبت های پرستاری ویژه، ارزیابی های تشخیصی، داروشناسی

تعداد جلسات: ۱۶ جلسه

محل تدریس: فضای مجازی (سامانه نوید و ادابی کانکت)

ساعت وینار: ۱۰-۸ سه شنبه ها

زمان تدریس: نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

فراگیران: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت های ویژه ورودی ۹۸

مدرسین: دکتر طیبه میرزایی، دکتر علی راوری، دکتر مجید کاظمی، دکتر علی خدادادی زاده، دکتر سکینه میرزایی

مدرس مسئول درس: دکتر طیبه میرزایی

[url=vc.rums.ac.ir/Mirzaee](http://vc.rums.ac.ir/Mirzaee)

آدرس ایمیل: t.mirzaei@rums.ac.ir

مقدمه:

تروماها، سوختگی، شوک، سندرم نارسایی چند ارگان، مسمومیت ها و اوردوز دارویی، عفونت های اکتسابی از بیمارستان، اورژانس های آنکولوژی و هماتولوژی، اورژانس های زنان و مشکلات ناشی از پیوند کلیه از مهمترین دلایل بستری شدن افراد در بخش های

مراقبت ویژه می باشند. از این رو پرستاران بخش های ویژه بایستی در شیوه های بررسی، تشخیص، درمان و مراقبت بیماران مبتلا به این اختلالات تبحر پیدا نمایند. در این درس با تدریس این اختلالات به دانشجو کمک می شود تا با تلفیق آموخته های خود با علوم پایه و استفاده از فرایند پرستاری از آموخته های خود در مراقبت از بزرگسالان و سالمندان بدحال و نیازمند به مراقبت های ویژه استفاده کند.

هدف کلی:

آشنایی با ارزیابی و مراقبت از بیماران دارای تروماهای نافذ و غیرنافذ، سوختگی، شوک، سندروم نارسایی چند ارگان، مسمومیت ها و اوردوز دارویی، عفونت های اکتسابی از بیمارستان (عفونت های ادراری، عفونت های محل جراحی، باکتری می و عفونت های زخم باز (اولسرها، سوختگی ها و زخم های فشاری) و اورژانس های هماتولوژی و آنکولوژی، مراقبت های ویژه زنان باردار و مراقبت از بیماران تحت پیوند.

اهداف رفتاری:

از دانشجو انتظار می رود با استفاده از مطالب کسب شده قادر باشد:

- ۱ - شوک و پاتوفیزیولوژی آن را شرح دهد.
- ۲ - علائم بالینی شوک را در مراحل جبران و در حال پیشرفت با یکدیگر مقایسه کند.
- ۳ - انواع شوک (شوک هیپوولمیک، شوک کاردیوژنیک، شوک آنافیلاکتیک، شوک نوروژنیک و شوک سپتیک) را از نظر اتیولوژی، پاتوفیزیولوژی و درمان طبی و مراقبت پرستاری با یکدیگر مقایسه کند.
- ۴ - درمان ها یا مداخلات پزشکی و پرستاری در درمان بیماران مبتلا به شوک را شرح دهد.
- ۵ - داروهای مصرفی در انواع شوک را بشناسد و نکات مراقبتی مربوط به آن ها را توضیح دهد.
- ۶ - در مورد اهمیت حمایت تغذیه ای در تمام انواع شوک بحث کند.
- ۷ - نقش پرستار در حمایت روانی - اجتماعی از بیمار مبتلا به شوک و خانواده اش را شرح دهد.
- ۸ - سندرم نارسایی چند ارگان (Multiple Organ Dysfunction Syndrome (MODS)) را توضیح دهد.
- ۹ - سندرم پاسخ های التهابی سیستمیک (Systemic Inflammatory Response Syndrome (SIRS)) را شرح دهد.
- ۱۰ - تفاوت بین سندرم نارسایی چند ارگان، سندرم پاسخ های التهابی سیستمیک، سپسیس، سپسیس شدید، شوک سپتیک و باکتری می را بیان نماید.
- ۱۱ - فرایند عفونت را توضیح دهد.
- ۱۲ - عفونت بیمارستانی را تعریف کند.
- ۱۳ - عفونت های اکتسابی از سیستم های سلامتی (Health Care -Acquired Infections) را شرح دهد.
- ۱۴ - نحوه پیشگیری از عفونت در بیمارستان را شرح دهد.
- ۱۵ - مراقبت های اولیه و ثانویه در تروماهای نافذ و غیر نافذ را بیان نماید.
- ۱۶ - انواع مسمومیت ها و اوردوز دارویی را شرح دهد.

- ۱۷- علایم بالینی سندرم انعقاد منتشر داخل عروقی (Disseminated Intravascular Coagulation)، ترمبوسیتوپنی (Thrombocytopenia)، ترمبوسیتوپنی ناشی از هپارین، آنمی سیکل سل و آنمی در بیماران ویژه را توضیح دهد.
- ۱۸- درمان ها یا مداخلات پزشکی و پرستاری در سندرم انعقاد منتشر داخل عروقی، ترمبوسیتوپنی ناشی از هپارین، آنمی سیکل سل و آنمی در بیماران ویژه را بیان نماید.
- ۱۹- علایم بالینی در اورژانس های آنکولوژی از جمله هیپرکلسمی در بدخیمی ها (Hypercalcemia of Malignancy)، سندرم لیز تومور (Acute Tumor Lysis Syndrome)، سندرم ترشح نامناسب هورمون آنتی دیورتیک (Syndrome of Inappropriate Antidiuretic Hormone)، کمپرس نخاع (Spinal Cord Compression)، سندروم ورید اجوف فوقانی (Superior Vena Cava Syndrome) و تامپوناد قلبی (Tamponade) را توضیح دهد.
- ۲۰- درمان ها یا مداخلات پزشکی و پرستاری در اورژانس های آنکولوژی از جمله هیپرکلسمی در بدخیمی ها، سندرم لیز تومور، سندرم ترشح نامناسب هورمون آنتی دیورتیک، سندروم ورید اجوف فوقانی و تامپوناد قلبی را بیان نماید.
- ۲۱- در رابطه با مدیریت حاملگی های پر خطر از جمله خون ریزی قبل از زایمان (Antepartum Haemorrhage)، خونریزی پس از زایمان (postpartum Haemorrhage)، زایمان غیر عادی (Abnormal Labour)، ترومبوآمبولیسم وریدی در بارداری (Venous Thromboembolism)، اکلامپسی (Eclampsia)، پره اکلامپسی (Preclampsia) و حاملگی چندقلویی (Multiple Pregnancy) توضیح دهد.
- ۲۲- مکانیسم و انواع سوختگی را شرح دهد.
- ۲۳- چگونگی محاسبه درصد و شدت سوختگی را بیان نماید.
- ۲۴- چگونگی مایع درمانی در انواع سوختگی را شرح دهد.
- ۲۵- در رابطه با مدیریت عفونت، درد و مسائل روانی در انواع سوختگی توضیح دهد.
- ۲۶- تفاوت پیوند اعضا نرم و توپر را بیان نماید.
- ۲۷- در رابطه با ایمونولوژی پیوند، اندیکاسیون ها و کنتراندیکاسیون های پیوند، معیارهای انتخاب دهنده و گیرنده در پیوند، مراحل پیوند اعضا، مسائل قانونی، اخلاقی و شرعی در پیوند مراقبت های بعد از عمل جراحی پیوند و انواع پس زدن پیوند و مداخلات مربوطه توضیح دهد.
- ۲۸- داروهای مورد استفاده در پیوند (گلوکوکورتیکوئیدها، مایکوفنولات موفتیل (سل سپت)، آنتی بادی های پلی کلونال، آنتی بادی های مونوکلونال از جمله OKT3، آزاتیوپرین، سیکلوسپورین، سیرلیموس یا اپامیون) را از نظر مکانیسم، نحوه مصرف و مراقبت های لازم دسته بندی نماید.
- ۲۹- در رابطه با عفونت های فرصت طلب ویژه در پیوند و تغذیه در بیماران تحت پیوند توضیح دهد.
- ۳۰- آموزش های لازم به بیماران تحت پیوند را لیست نماید.

روش تدریس:

۱ - بارگذاری مطالب درسی در سامانه نوید(سخنرانی)

۲ - پرسش و پاسخ از طریق جلسات وینار با adobe connect، بحث و گفتگو با تأکید بر مشارکت فعال دانشجویان

مواد آموزشی مورد نیاز:

کامپیوتر یا موبایل هوشمند با اتصال به اینترنت، نرم افزارهای مربوط به تهیه محتوای آموزشی

وظایف دانشجو:

الف - مطالعه مطالب درسی بارگذاری شده در سامانه نوید

ب - حضور به موقع در وینار و مشارکت فعال در بحث های کلاسی

ج- انجام تکالیف اختصاصی ارائه شده از طرف هر کدام از اساتید

نحوه ارزشیابی دانشجو:

فعالیت کلاسی ۳۰ درصد (هر دانشجو موظف است در درس هر کدام از اساتید یک مقاله مربوط به سال ۲۰۱۶ به بعد و یک کیس مربوط با هر کدام از مباحث، با نظر استاد محترم در چهارچوب زمان مشخص ارائه نماید).

امتحان پایان ترم (نوع سوال با نظر اساتید محترم) ۷۰ درصد

امتحان پایان ترم از طریق سامانه فرادید برگزار خواهد شد.

برنامه جلسات کلاسی

جلسه اول:	ارائه طرح درس و شروع مبحث شوک	سه شنبه ۹۹/۶/۲۵ مدرس: دکتر طیبه میرزایی
جلسه دوم:	ادامه مبحث شوک	سه شنبه ۹۹/۷/۱ مدرس: دکتر طیبه میرزایی
جلسه سوم:	سندرم نارسایی چند ارگان	سه شنبه ۹۹/۷/۸ مدرس: دکتر طیبه میرزایی
جلسه چهارم:	عفونت های اکتسابی از بیمارستان	سه شنبه ۹۹/۷/۱۵ مدرس: دکتر طیبه میرزایی

سه شنبه ۹۹/۷/۲۲ مدرس: دکتر علی راوری	اورژانس های هماتولوژی	جلسه پنجم:
سه شنبه ۹۹/۷/۲۹ مدرس: دکتر علی راوری	ادامه اورژانس های هماتولوژی	جلسه ششم:
سه شنبه ۹۹/۸/۶ مدرس: دکتر علی راوری	اورژانس های آنکولوژی	جلسه هفتم:
سه شنبه ۹۹/۸/۱۳ مدرس: دکتر علی راوری	ادامه اورژانس های آنکولوژی (تعطیل به مناسبت ولادت حضرت رسول اکرم (ص))	جلسه هشتم:
سه شنبه ۹۹/۸/۲۰ مدرس: دکتر سکینه میرزایی	مراقبت های ویژه زنان باردار	جلسه نهم:
سه شنبه ۹۹/۸/۲۷ مدرس: دکتر سکینه میرزایی	ادامه مراقبت های ویژه زنان باردار	جلسه دهم
سه شنبه ۹۹/۹/۴ مدرس: دکتر علی خدادادی	تروماها	جلسه یازدهم
سه شنبه ۹۹/۹/۱۱ مدرس: دکتر علی خدادادی	ادامه تروماها	جلسه دوازدهم
سه شنبه ۹۹/۹/۱۸ مدرس: دکتر علی خدادادی	مسمومیت و اوردوز دارویی	جلسه سیزدهم
سه شنبه ۹۹/۹/۲۵ مدرس: دکتر مجید کاظمی	سوختگی	جلسه چهاردهم
سه شنبه ۹۹/۱۰/۲ مدرس: دکتر مجید کاظمی	ادامه مبحث سوختگی	جلسه پانزدهم
سه شنبه ۹۹/۱۰/۹ مدرس: دکتر مجید کاظمی	پیوند کلیه	جلسه شانزدهم

فهرست منابع

- 1- Tonja M Hartjes (2018), AACN Core Curriculum for High Acuity, Progressive and Critical Care Nursing, 7th Ed, Elsevier, St Louis.
- 2- Linda N Urden, Kathleen M Stacy, Mary E Lough (2018), Critical Care Nursing, Diagnosis & Management. Mosby, 8th Ed, Elsevier.

منابع جهت مطالعه بیشتر:

- 1- Burns, Suzanne (2014) AACN Essential Critical Care Nursing. Mc Graw Hill Education. Chapter 11, pages: 293-310
- 2- Rabinovici Reuven, Frankel Heidi L, Kirton Orlando C (2010) Trauma, Critical Care and Surgical Emergencies: A Case and evidence-Based Textbook. Informa Healthcare.
- 3- Gabriel m. Danovitch, Hand book of Transplantation. Wolters Kluwer. Lippincott Williams@wilkins 2010.
- 4- Carlson Karen (last edition). AACN Critical Care Nursing. Saunders, Elsevier, chapter 40 and 41, shock, page: 1067- 1128, chapter 42, trauma, page: 1134-1144, chapter 43, Multiple organ Dysfunction Syndrome, page: 1189-1205, chapter 44, burns, page: 1212-1257.
- 5- Morton Fontaine (2013). Essential of Critical Care Nursing, Lippincott Williams & Wilkins. Part eleven, Chapter 33, shock and Multiple Organ Dysfunction Syndrome. Page: 457-469, chapter 34, Trauma, page: 470-486.

۶ - هاشمی، مریم؛ شاهقلیان، ناهید؛ کاشانی، فهیمه. (۱۳۹۲) پیوند کلیه. تهران: انتشارات حیدری.